

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 22P/18/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2318200929
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Mičeková
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2018:2318200929.2

Uznesenie

Okresný súd Galanta vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: V. R., W.. XX.XX.XXXX, M. F. Š.- V. XXXX, M..Č.. U. V. L. „. Q., zast. kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny W. A., dieťa rodičov: matky - K. L., W.. XX.XX.XXXX, M. F. Š.- V. XXXX, M..Č.. U. XXX a otca - V. R., W.. XX.XX.XXXX, M. F. Š.- V. XXXX, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny W. A. na nariadenie neodkladného opatrenia a na nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Nariaďuje sa neodkladné opatrenie, ktorým sa ukladá V.Y. L. „. Q., V. XXX, Q., povinnosť odovzdať maloleté dieťa, V. R., W.. XX.XX.XXXX do dočasnej starostlivosti H. H. H. Y., F. X, H. Y., s tým, že maloleté dieťa sa ponecháva v starostlivosti H. H. H. Y., F. X, H. Y. až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

II. Súd zároveň ukladá Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny W. A. povinnosť zabezpečiť umiestnenie maloletého dieťaťa, V. R., W.. XX.XX.XXXX do starostlivosti H. H. H. Y.Á., F. X, H. Y..

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 25.01.2018 sa Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny W. A. domáhal nariadenia neodkladného opatrenia a nariadenia ústavnej starostlivosti.

2. Navrhovateľ svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil tým, že maloleté dieťa pochádza z manželstva matky a otca. Maloletý V. aj so sestrou, maloletou E. V. boli pre zanedbávanie starostlivosti zo strany rodičov v minulosti umiestnení na základe predbežného opatrenia do H. H. H. Y. (dňa 22.10.2013). Dňa 03.03.2014 boli na základe predbežného opatrenia premiestnení do zariadenia Z. L., W..I., V.A. L., H. Š., kde sa nachádzali už aj s matkou. Rozsudkom Okresného súdu Galanta č.k. 13P/244/2013 zo dňa 07.07.2014 bol návrh na nariadenie ústavnej starostlivosti zamietnutý a mal. deti boli zverené do osobnej starostlivosti matke. Nad výchovou mal. detí bol nariadený dohľad v trvaní jedného roka, ktorý splnil svoj účel. Manželstvo rodičov mal. V. bolo rozsudkom OS Galanta č.k. 16P/14/2014 zo dňa 09.07.2014 rozvedené a mal. V.W. a mal. E. V.W. boli na čas po rozvode zverené do osobnej starostlivosti matke. Prvé manželstvo matky bolo značne disharmonické, konfliktné, nakoľko otec maloletého vo zvýšenej miere požíval alkoholické nápoje, dieťa bolo často svedkom výbuchov hnevu, verbálnej a brachiálnej agresivity, ktorá najčastejšie smerovala voči matke. Pre fyzické násilie bol otec odsúdený a pol roka väznený. Matka maloletého nadviazala nový partnerský vzťah a rodina sa prisťahovala k matkinmu partnerovi do U.. V roku XXXX matka maloletého uzavrela manželstvo s terajším manželom, pánom N. L., W.. XX.XX.XXXX, s ktorým maloletý spolu so svojou matkou a tromi mladšími sestrami býval v jednej domácnosti na adrese U. Č.. XXX. Z druhého manželstva matky maloletého pochádza maloletá F. a maloletá K.. Dňa 18.01.2017 sa na ÚPSVR W. A., pracovisko Š. dostavila bez predvolania matka maloletého, ktorá uvádzala, že má veľké výchovné problémy s maloletým, ktoré spočívajú v nerešpektovaní pokynov zo strany matky a nevlastného otca, pána N. L.. Jeho správanie je agresívne, vyhráža sa nevlastnému otcovi, vyhráža sa samovraždou, nechce sa doma učiť, navštevuje pohostinské zariadenia za účelom hrania automatov. Stalo sa, že otcovi ukradol peniaze

a prehral ich na automate. Matka si všimla, že maloletý raz prišiel pod vplyvom alkoholu. Maloletý bol vyňatý z rodinného prostredia a umiestnený do zariadenia, kde mu bol poskytnutý okamžitý priestor na zabezpečenie nevyhnutnej odbornej pomoci. Maloletý je t.č. pätnásťročným chlapcom z rekonštruovanej rodiny, ktorý je aktuálne odo dňa 08.02.2017 dočasne umiestnený do V.A. L. „. Q. na základe uznesenia Okresného súdu Galanta č.k. 12P/26/2017 - 14 zo dňa 31.01.2017, právoplatného dňa 15.03.2017 . Matka uvádzala veľké výchovné problémy s maloletým, otec dieťaťa je etylik a nedokáže zabezpečiť starostlivosť o dieťa. Ide o dieťa s podpriemerným intelektovým potenciálom, s nevyváženou štruktúrou schopností, syndrómom CAN; neuspokojenie základných citových potrieb lásky, istoty a bezpečia kompenzuje snahou upútať na seba okolie často neadekvátne; je ľahko ovplyvniteľný, zraniteľný; vyžaduje si citlivý ale nekompromisný výchovný prístup, vedenie a systematickú kontrolu, časté rozhovory, aby cítil, že na ňom okoliu záleží. Napriek tomu, že matka si veľakrát vyžiadala odbornú pomoc pre správanie maloletého, kontaktovala psychológov, psychiatrov, pravdepodobne si neuvedomovala príčinu správania svojho dieťaťa a nedokázala zmeniť svoj vlastný postoj k dieťaťu, nedokázala integrovať do svojho správania tie prvky, ktoré by pomohli maloletému, aby mal šancu zmeniť svoje správanie. Citové ovzdušie vlastnej rodiny maloletého prežíva ako silne frustrujúce, odmietavé, negatívne, tak isto aj interpersonálne vzťahy medzi členmi rodiny. Pocity hostility a agresivity mohli byť vyvolané aj identifikáciou s hostilným a agresívnym rodičom. Do MŠ bol zaradený až tesne pred zaškolením. V piatom ročníku menil v priebehu niekoľkých mesiacov školu dvakrát (zo A. Ž. do A. V., potom A. W. Q.). V šiestom a siedmom ročníku mal známky prevažne dostatočné, neospravedlnené hodiny sa nevyskytovali. Od februára r. 2017 navštevuje A. U. Q., t.č. je žiakom X. ročníka. V domácom prostredí bol v I. polroku a v predchádzajúcom ročníku hodnotený prevažne dostatočnými (4) známkami, v II. polroku - po príchode do krízového strediska si známky výrazne zlepšil o 1-2 stupne, z nemeckého jazyka dokonca z dostatočný na výborný. V V. L. Q. sa u maloletého prejavilo sociálne hyperaktívne správanie - sústavne sa snaží na seba upútať pozornosť, niekedy je až dotieravý. Po príchode do krízového strediska bol ešte nerozhodný, čo sa týka budúceho života, neskôr vyjadril želanie žiť u tety alebo sa vrátiť do domáceho prostredia k matke. Dňa 15.01.2018 sa maloletý počas našej návštevy v krízovom stredisku vyjadril, že by chcel byť umiestnený do H. H. Y., nakoľko tam bol v minulosti umiestnený spolu so sestrou. Od umiestnenia maloletého do V. Q. udržiavali rodičia s maloletým prevažne telefonický kontakt. Spočiatku ho navštevovali 1-krát mesačne, no neskôr boli návštevy menej časté, pričom matka možnosť prázdninového pobytu nevyužila, nakoľko si to jej súčasný manžel neželá a nateraz odmieta aj návrat maloletého do domáceho prostredia, čo maloletý prežíva veľmi negatívne. Vzhľadom na postoj matky a najmä jej manžela, ktorý odmieta návrat maloletého do rodinného prostredia, nakoľko nechce, aby bola rodina opäť vystavená jeho problémovému správaniu, Okresný súd Galanta, v záujme maloletého a za účelom obnovenia vzťahov v rodine, uznesením č.k. 12P/26/2017 - 46 zo dňa 13.07.2017, právoplatného dňa 15.08.2017, odňal maloletého z osobnej starostlivosti rodiča a rozhodol o uložení výchovného opatrenia pobytovou formou v V. „. Q. na dobu 6 mesiacov. Počas uvedeného obdobia bolo súdom za súčinnosti orgánu SPODaSK a krízového strediska monitorované správanie maloletého ako i pomery v rodine. S poukazom na skutočnosť, že počas obdobia trvania uloženého výchovného opatrenia sa nepodarilo obnoviť rodinné vzťahy a pomery v rodine, matka naďalej odmieta návrat maloletého do rodinného prostredia, otec maloletého pre abúzus alkoholu nedokáže zabezpečiť starostlivosť o maloletého a v rodine ani medzi príbuznými nie je nikto, kto by bol ochotný a schopný zabezpečovať starostlivosť o maloletého, jediným možným riešením je nariadiť nad maloletým ústavnú starostlivosť.

3. Na základe vyššie uvedených skutočností navrhovateľ konštatoval, že uložené výchovné opatrenie pobytovou formou za účelom obnovenia vzťahov v rodine, nariadené uznesením Okresného súdu Galanta č. k. 12P/26/2017 - 46 zo dňa 13.07.2017, nespĺnilo svoj účel. Nakoľko navrhovateľ nemá možnosť vykonať žiadne iné opatrenia, ktorými by bolo možné účinne eliminovať ohrozenie maloletého dieťaťa, matka nemá záujem zabezpečovať osobnú starostlivosť o svoje dieťa a otec, vzhľadom na svoj pretrvávajúci životný štýl a nadmerný abúzus alkoholu, túto starostlivosť zabezpečiť nedokáže, existuje reálna hrozba, že návratom maloletého do domáceho prostredia by bol vážne ohrozený riadny zdravý sociálny, fyzický a psychický vývin maloletého dieťaťa. Nakoľko v rodine ani medzi príbuznými nie je nikto, kto by bol ochotný a schopný zabezpečovať starostlivosť o maloletého a komu by bolo možné maloleté dieťa zveriť do náhradnej starostlivosti ako i s poukazom na skutočnosť, že dňa 15.02.2018 uplynie 6 mesačná doba, po ktorú bolo uložené výchovné opatrenie pobytovou formou, je nevyhnutné do doby nariadenia ústavnej starostlivosti, doriešiť právny stav maloletého a dočasne ho umiestniť do starostlivosti zariadenia na výkon rozhodnutia súdu. Navrhovateľ preto oslovil Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, odbor vykonávania opatrení SPODaSK v zariadeniach na výkon rozhodnutia

súdu, aby im určil zariadenie pre maloleté dieťa. Koordinátor ústredia im určil zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené - H. H. H. Y., F.K. X, XXX XX H. Y., ktoré zariadenie je s uvedeným uzročené a s prijatím maloletého dieťaťa súhlasí.

4. Súd sa pred rozhodnutím o návrhu navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia oboznámil s obsahom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia ako aj s listinnými dôkazmi k nemu pripojenými, a to najmä s rodným listom maloletého, ako aj so spismi tunajšieho súdu sp.zn. 16P/14/2014, 12P/26/2017, 24P/278/2014 a 13P/244/2013 a zistil nasledovný skutkový stav:

5. Maloletý sa narodil dňa XX.XX.XXXX ako manželské dieťa matky a otca. Už počas trvania manželstva matky a otca bol maloletý aj so svojou sestrou, E. V., W.. XX.XX.XXXX dočasne umiestnený do H. H. H. Y. a následne bol premiestnený do zariadenia Z. L., W..I., V. L., H. Š.Á., a to z dôvodu zanedbávania starostlivosti zo strany rodičov. Manželstvo rodičov bolo podľa navrhovateľa disharmonické, nefunkčné, nakoľko otec maloletého užíval alkoholické nápoje vo väčšom množstve, v dôsledku čoho sa správal agresívne, pričom matku maloletého aj viackrát fyzicky napadol. Následne matka maloletého podala návrh na rozvod manželstva, ktoré bolo rozsudkom č.k. 16P/14/2014-38 zo dňa 09.07.2014 rozvedené a maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti matky. Matka maloletého v roku XXXX uzavrela manželstvo s jej terajším manželom, pánom N. L., W.. XX.XX.XXXX, s ktorým maloletý spolu so svojou matkou a tromi mladšími sestrami býval v jednej domácnosti.

6. Dňa 18.01.2017 matka maloletého kontaktovala navrhovateľa a vyžiadala si odbornú pomoc z dôvodu, že má veľké problémy s výchovou maloletého, ktorý sa v domácnosti správa agresívne, vyhráňa sa súčasnému manželovi matky, vyhráňa sa samovraždou, neučí sa a navštevuje pohostinstvá a hráva tam hazardné hry. Na základe toho uznesením č.k. 12P/26/2017-14 zo dňa 31.01.2017, bol maloletý dočasne zverený do V. L. „ Q.. Vzhľadom na postoj matky a najmä jej manžela, ktorý odmieta návrat maloletého do rodinného prostredia, v záujme maloletého dieťaťa a za účelom obnovenia vzťahov v rodine, súd aj s poukazom na odporúčania kolízneho opatrovníka, uznesením č.k. 12P/26/2017-46 zo dňa, 13.07.2017, rozhodol o uložení výchovného opatrenia, ktorým maloletého dočasne odňal zo starostlivosti jeho matky a nariadil maloletému pobyť v V. L. „ Q. na obdobie 6 mesiacov.

7. Podľa vyjadrenia navrhovateľa, maloletý má podpriemerný intelektuálny potenciál, s nevyváženou štruktúrou schopností, syndrómom CAN, t.j. neuspokojenie jeho základných citových potrieb lásky, istoty a bezpečia kompenzuje snahou upútať na seba pozornosť, často neadekvátne. Maloletý si vyžaduje citlivý, ale nekompromisný výchovný prístup, vedenie a systematickú kontrolu s častými rozhovormi, aby maloletý cítil, že na ňom okoliu záleží. Maloletý momentálne navštevuje X. ročník základnej školy v Q., pričom od umiestnenia v V. Z. sa známky maloletého výrazne zlepšili o 1-2 stupne. Počas pobytu v krízovom stredisku sa maloletý vyjadril, že by chcel žiť u tety, alebo u matky, avšak dňa 15.01.2018 sa vyjadril, že chce byť umiestnený do H. H. H. Y., nakoľko tam už bol v minulosti umiestnený. Rodičia maloletého v súčasnosti kontaktujú maloletého prevažne telefonicky, pričom naňho pôsobí negatívne skutočnosť, že manžel jeho matky si neželá návrat maloletého do ich spoločnej domácnosti, z ktorého dôvodu matka maloletého nevyužila ani možnosť prázdninového pobytu.

8. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

10. Podľa § 324 ods. 2 CSP, na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

11. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

12. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

13. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

14. Podľa § 326 ods. 2 CSP, k návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

15. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

16. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

17. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

18. Podľa § 330 ods. 1 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

19. Podľa § 330 ods. 2 CSP, ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

20. Podľa § 360 ods. 1 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

21. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

22. Podľa § 367 ods. 2 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

23. Podľa § 367 ods. 3 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

24. Podľa § 30 ods.1 zák.č.305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov ak súd rozhodol o nariadení ústavnej starostlivosti, neodkladného opatrenia alebo o uložení ochrannej výchovy alebo výchovného opatrenia, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zabezpečuje v spolupráci s rodičmi dieťaťa alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, a zariadením, v ktorom sa vykonáva ústavná starostlivosť, ochranná výchova, neodkladné opatrenie alebo výchovné opatrenie, určeným v rozhodnutí súdu (ďalej len „zariadenie na výkon rozhodnutia súdu“), umiestnenie dieťaťa do tohto zariadenia.

25. Jedným z procesných inštitútov, ktorý umožňuje poskytnúť ochranu porušeným alebo ohrozeným subjektívnym právam je neodkladné opatrenie. Pred nariadením neodkladného opatrenia nemusí byť nárok dokázaný, musí byť však osvedčený. Už v návrhu na jeho vydanie musí byť zrejmé trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musia byť opísané rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov a skutočnosti hodnoverne osvedčujúce dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Danosť právneho záujmu sa skúma so zreteľom na splnenie predpokladov opodstatnenosti takéhoto súdneho rozhodnutia, avšak dominuje predovšetkým osvedčenie toho, že nariadením neodkladného opatrenia sa dosiahne účel ochrany poskytovanej súdom v konaní. Aj pri splnení formálnych predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia súd musí zvažovať, či v prípade jeho nariadenia nedôjde k nevyváženému zásahu do vzťahov účastníkov konania alebo tretích osôb. Pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania rozhodnutia.

26. Súd na základe zisteného skutkového i právneho stavu dospel k záveru, že sú dané dôvody na nariadenie neodkladného opatrenia, na základe ktorého sa maloletý dočasne umiestni do starostlivosti H. H. H. Y., F. X, H. Y.Ž., a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, nakoľko dňa 15.02.2018 uplynie 6 mesačná doba, po ktorú bolo uložené výchovné opatrenie pobytovou formou a je nevyhnutné do doby rozhodnutia o nariadení ústavnej starostlivosti, doriešiť právny stav maloletého. Vykonaným dokazovaním sa zistilo, že bude v záujme maloletého ak sa umiestni v detskom domove, kde bude oňho riadne postarané, a to vzhľadom na skutočnosť, že matka nemá záujem zabezpečovať osobnú starostlivosť o svoje dieťa a otec maloletého, vzhľadom na svoj životný štýl a nadmerné konzumovanie alkoholických nápojov, túto starostlivosť zabezpečiť nedokáže a existuje reálna hrozba, že návratom maloletého do domáceho prostredia by bol vážne ohrozený riadny a zdravý sociálny, fyzický a psychický vývin maloletého dieťaťa. Zo šetrenia vykonaného navrhovateľom, taktiež vyplýva, že t.č. v rodine nie je nikto z príbuzných, komu by bolo možné zveriť dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Na základe vyššie uvedených skutočností súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

27. Súd zároveň v zmysle ustanovenia § 30 ods. 1 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele uložil Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny W. A. povinnosť zabezpečiť umiestnenie maloletého do H. H. H. Y., F. X, H. Y..

28. Toto uznesenie je v zmysle ust. § 367 ods. 3 CMP vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje (§ 357 písm. d) CSP). Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 359 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 CMP).

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému. Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje aj pri výkone rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní.